

Verksamhetsplan och budget 2025 med flerårsplan

Fastställd av direktionen 2024-12-16 § 38

Dnr 73-2024

Jämtlands
Gymnasieförbund

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning.....	2
1 Inledning.....	3
2 Planeringsförutsättningar.....	3
2.1 Nationella krav och förändringar.....	3
2.2 Elevutvecklingen.....	4
2.2.1 Demografiska förutsättningar.....	4
2.2.2 Gymnasieskolan.....	5
2.2.3 Anpassade gymnasieskolan.....	5
2.2.4 Vuxen- och uppdragsutbildning.....	5
2.3 Utbud.....	5
2.4 Lokaler och lärverktyg.....	6
2.5 Personal.....	6
3 Förbundets innersta kärna.....	7
4 Förbundets mål.....	8
4.1 Strategiska mål och indikatorer.....	8
4.2 Övergripande målsättningar, delmål och indikatorer för utbildningsverksamheten.....	9
4.2.1 Området kunskapsutveckling och lärande.....	9
4.2.2 Området trygghet och studiero.....	10
4.2.3 Området värdegrund.....	10
4.2.4 Området betyg och bedömning.....	11
5 Direktionens prioriteringar.....	12
5.1 Strategiskt arbete.....	12
5.1.1 Utbud.....	12
5.1.2 Effektivitet och kvalitet.....	13
5.1.3 Attraktiv arbetsgivare.....	14
5.1.4 Hållbar utveckling.....	14
5.2 Utbildningsverksamhet.....	14
5.2.1 Kunskapsutveckling och lärande.....	14
5.2.2 Trygghet och studiero.....	16
5.2.3 Värdegrund.....	17
5.2.4 Bedömning och betygssättning.....	18
5.3 Förbundsövergripande ekonomiska prioriteringar.....	19
6 Budget 2025.....	20
6.1 Gymnasieskola och anpassad gymnasieskola.....	20
6.2 Vuxenutbildning och uppdragsutbildning.....	21
6.3 Verksamhet med extern finansiering.....	22
6.4 Kostnader för gemensamma stödfunktioner.....	22
6.5 Investeringar.....	23
6.6 Resultatbudget.....	24
6.7 Balansbudget (Mkr).....	25
7 Intern kontrollplan 2025.....	26

1 Inledning

Kommunalförbundet Jämtlands gymnasieförbund bildades den 1 juli 2005 och ombildades 2017 med Bräcke, Krokoms, Ragunda, Åre och Östersunds kommuner som medlemmar. Förutom lagar och förordningarna består förbundets övergripande styrdokument av förbundsordning, konsortialavtal, reglemente och årliga ägardirektiv från medlemskommunerna.

Verksamhetsplanens syfte är att styra förbundets verksamhet i enlighet med nationella styrdokument, samt i medlemmarnas intressen. Verksamhetsplanen och budgeten ska även styra och stödja verksamhetsutveckling och kvalitetsarbete, samt vara vägledande för andra förbundsövergripande riktlinjer. Planen revideras årligen utifrån nya förutsättningar och resultat, samt direktiv från lagstiftare och medlemmar. Budgeten följer kalenderåret, medan verksamhetsplanen följer läsåret.

2 Planeringsförutsättningar

2.1 Nationella krav och förändringar

Ämnesbetygsreformen, GY-25, införs successivt från höstterminen 2025. Reformen innebär att ämnesbetyg införs i gymnasieskolan och komvux och dagens kursbaserade system fasas ut. Syftet är att främja elevernas långsiktiga kunskapsutveckling och betygen ska återspegla vad eleven kan i slutet av sina studier i ämnet. Reformen innebär ett omfattande implementeringsarbete och uppdatering av lärverktyg och resurser.

Reformen om planering och dimensionering träder i kraft för utbildningar som påbörjas 2025. Huvudmannen ska enligt de nya bestämmelserna ta hänsyn både till ungdomars efterfrågan och arbetsmarknadens behov i beslut om utbildningsutbud. Reformen syftar till att öka det tillgängliga utbudet av gymnasieutbildningar och att förbättra kompetensförsörjningen till välfärd och näringsliv. Ett ökat fokus på arbetsmarknadens behov i dimensioneringen av utbildning kan innebära att elever i framtiden inte antas till sina förstahandsval i samma utsträckning, vilket kan ha negativ påverkan på elevernas motivation och därmed också för genomströmningen.

Förbundet har initierat samtal med länets kommunala och fristående huvudmän för att skapa samsyn kring hur reformens intentioner bäst kan tillgodoses i den lokala kontexten. Förbundet behöver även analysera hur en eventuell ökning av sökbara platser inom yrkesintroduktion påverkar dimensioneringsarbetet. Ett nytt samverkansavtal som avser planering och dimensionering av gymnasial yrkesutbildning för vuxna har slutits mellan länets kommuner. Länets kommuner utgör därmed primärt samverkansområde enligt de nya bestämmelserna i Skollagen om planering och dimensionering av utbildning. Detta innebär att vuxenstuderande söker fritt till utbildningar som anordnas i någon av de samverkande kommunerna, något som kan påverka elewlöymerna inom Jämtlands vux.

Det nationella kvalitetssystemet för skolan som trädde i kraft 2023 innehåller riktlinjer och mål för respektive skolform och ett antal faktorer för framgångsrik skolutveckling. I den här verksamhetsplanen har en omfattande översyn av förbundets målstruktur genomförts för att säkerställa att den harmoniserar med det nationella kvalitetssystemets mål och riktlinjer. Syftet är att skapa grund för en ökad måluppfyllelse i uppdraget genom att stärka dialogen mellan olika nivåer i styrkedjan, göra relevanta analyser av verksamhetens förutsättningar och resultat som grund för prioriteringar i resursfördelningen. I anslutning till detta arbete utvecklar förbundet

även ett nytt ramverk för det systematiska kvalitetsarbetet med målsättningen att skapa en tydligare koppling mellan mål, insatser och resultat, vilket ska stärka förbundets arbete med skolförbättring.

Professionsprogrammet för lärare, som införs 1 september 2025, syftar till att stärka professionerna inom skolvärlden, öka kvaliteten på undervisningen och göra läraryrket mer attraktivt. Förbundet kommer under 2025 analysera hur programmet ska implementeras i förbundets verksamhet så att de på ett naturligt sätt kan integreras i det systematiska kvalitetsarbetet. Skolverket framhåller att ett av de mest kraftfulla sätten att förbättra kvaliteten på undervisningen och elevernas lärande är när utveckling av undervisningen sker systematiskt och tillsammans med kollegor. Kompetensutveckling ska därmed ses både ut ett individuellt och ett kollektivt perspektiv för att det ska bli en effektiv del av skolans kapacitetsbyggande.

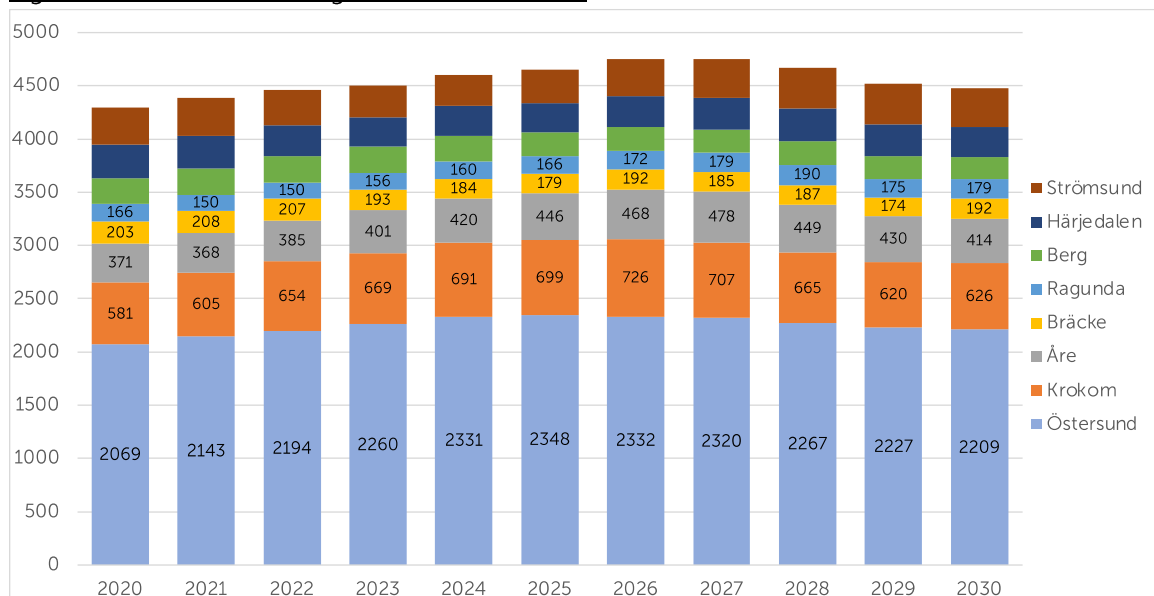
Från och med höstterminen 2024 införs digitala nationella prov i gymnasieskolan. Tidsplanen innebär att förbundet kommer att använda det nya digitala formatet för första gången under våren 2025. Majoriteten av delproven blir helt digitala och genomförs på Skolverkets provplattform. Reformen syftar till att effektivisera provhanteringen och öka likvärdigheten i bedömningen, samtidigt som den ställer nya krav på skolorna att säkerställa teknisk infrastruktur och förbereda elever och personal för det digitala formatet.

2.2 Elevutvecklingen

2.2.1 Demografiska förutsättningar

Det kommande året ökar antalet gymnasieungdomar i alla förbundets kommuner utom Bräcke. 2026 nås en toppnotering då antalet gymnasieungdomar ökar i alla länets kommuner utom Östersund, där det minskar för första gången sedan 2014. Efter 2027 minskar antalet i de flesta av förbundets kommuner för att år 2030 ligga på samma nivå som 2022.

Figur 1. Antalet 16–18-åringar i Jämtlands län

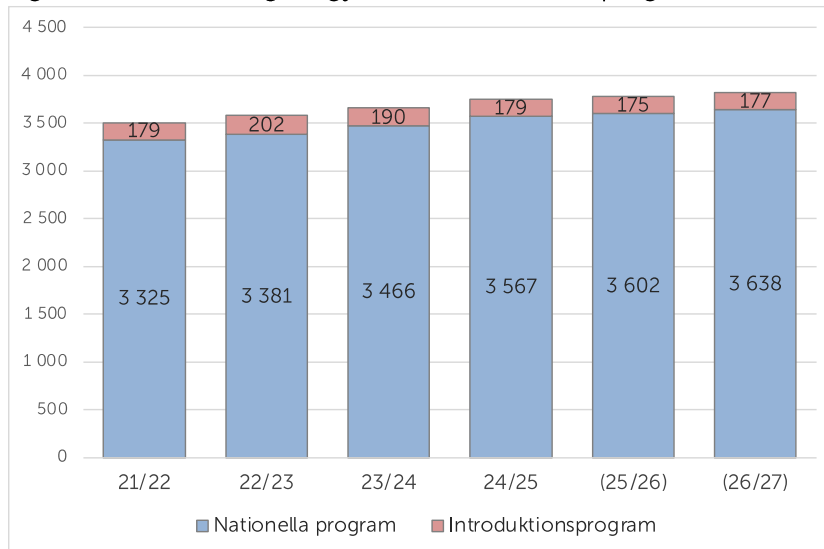

Källa: Regionförbundets statistik 2023-12-31

2.2.2 Gymnasieskolan

Antalet 16-åringar i förbundet kommer att minska något 2025, och bedömningen för läsåret 2025/2026 är att förbundets skolor sammantaget kommer att ta in lika många elever i årskurs 1 som året innan. Läsåret 2025/2026 beräknas det totala antalet ändå öka med 31 elever beroende på att blivande årskurs 3 är större än den som slutar.

Figur 2. Elevutveckling för gymnasieskolan, samt prognos för kommande två år

2.2.3 Anpassade gymnasieskolan

Årskullarna inom anpassad gymnasieskola har minskat något de senaste åren, men årskull 25 bedöms bli större än tidigare kull varför det totala antalet ligger kvar på cirka 80 elever.

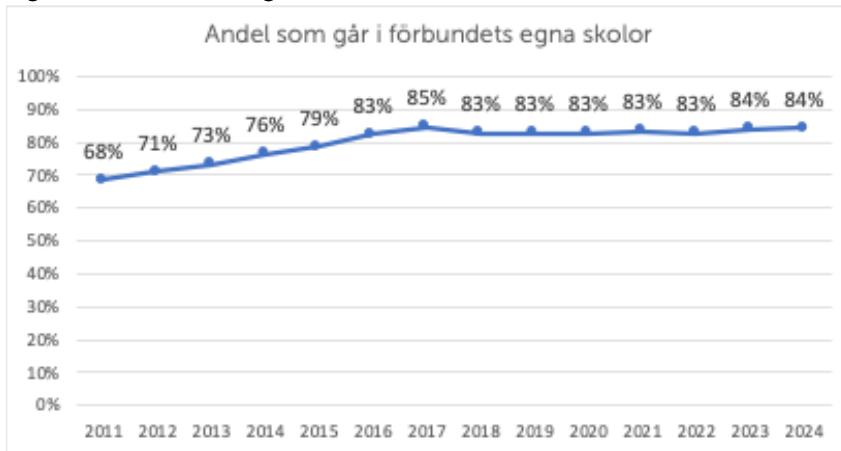
2.2.4 Vuxen- och uppdragsutbildning

Elevantalet i vuxenutbildning har minskat kraftigt de senaste åren, men läsåret 23/24 avtog minskningen något. Bedömningen för 24/25 är att antalet minskar något till ett årsmedelvärde strax under 300 elever.

2.3 Utbud

Förbundets gymnasieverksamhet har sedan flera år tillbaka en stark position då det gäller elevernas val av utbildning. Runt 84 procent av elever folkbokförda i förbundets medlemskommuner väljer förbundets skolor. Det är grunden till att förbundet kan erbjuda en bred palett av nationella inriktningar inom alla 18 nationella gymnasieprogram, främst i Östersund.

Figur 3. Elevfördelning

Regelverket för regional planering och dimensionering av gymnasial- och vuxenutbildning träder i kraft inför läsåret 25/26. Skolverkets underlag visar att förbundets utbud av utbildningar är förhållandevis väl anpassad till både arbetslivets och elevernas efterfrågan, men att antalet platser bör minska på några högskoleförberedande program och öka på några yrkesprogram.

Det faktiska antalet elever på en utbildning styrs inte enbart av antalet platser utan också av elevernas intresse, varför det är svårt att öka antagningen på program som inte fyller sina platser. Det kan också vara svårt att kortsiktigt öka antalet platser på yrkesprogram som ställer stora krav på investeringar i form av lokaler och utrustning. Däremot är det fullt möjligt att begränsa antalet platser på program där söktrycket är stort. Så beräknas ske inför antagningen till bland annat Ekonomiprogrammet.

Inom vuxenutbildningen sker en kontinuerlig anpassning av yrkesutbildningar utifrån marknadens efterfrågan. Inom SFI och grundläggande vuxenutbildning styrs utbudet snarare av efterfrågan, kopplat till antalet nyanlända med mera.

2.4 Lokaler och lärverktyg

Förbundet har totalt sett lokaler med god skolstandard. Lokalerna i Järpen har fått en standardhöjning men det återstår en del behov av förbättringar, vilket även gäller Bräcke.

I Östersund förhyr förbundet två större fastigheter på campusområdet, varav en delvis är en lokalreserv för att möta ett högre elevantal under kommande åren. I Åre finns plats för ett utökat elevantal på alla program. På Fyrvala är det i princip fullt.

Förbundet bedöms ha en god standard vad gäller olika typer av lärverktyg och IT-system, bland annat eftersom den nya lärplattform Quiculum införts under de senaste två åren. Ämnesbetygsreformen medför investeringar i nya läromedel från 2025 och framåt.

2.5 Personal

Förbundet hade i november 2024 totalt 625 anställda, fördelat på 545 årsarbetare, med en medelålder på 51 år. Den största yrkesgruppen är lärare. Antalet elever bedöms öka samtidigt som förbundet har en äldre lärarkår än genomsnittet i riket med många pensionsavgångar. Bristen på lärare bedöms successivt öka, åtminstone till början av 2030-talet.

Förbundet gör sedan flera år tillbaka en årlig medarbetarundersökning kopplat till eNPS (Employee Net Promoter Score), ett nyckeltal som visar i vilken grad en medarbetare är villig att rekommendera sin arbetsplats till vänner och bekanta. Det senaste värdet ligger på + 15, vilket är bättre än genomsnittet för utbildningsbranschen och offentlig sektor som helhet.

3 Förbundets innersta kärna

Förbundets utbildningsverksamhet vilar på de uppdrag och värden som uttrycks i skolans lagstiftning och läroplaner. För att alla medarbetare ska dra åt samma håll och underlätta den in-terna och externa kommunikationen ska alla i förbundet även arbeta med följande:

Ledstjärna

Tillsammans skapar vi det bästa lärandet.

- Alla stödjer elevens läroprocess genom sina olika kompetenser och roller. Tillsammans får vi alla elever att lyckas med sin utbildning oavsett förutsättningar.

Verksamhetsidé

Med engagemang och kompetens levererar vi högkvalitativa gymnasie- och vuxenutbildningar för elever som vill bli attraktiva på framtidens arbetsmarknad.

Drivkraft

Vi drivs av lusten att lära och utveckla.

Värdeord/förhållningssätt

Förtroende

- Tillsammans skapar vi förtroende för varandra genom att vi är öppna och ärliga och lyssnar på varandras kompetens. Vi är respektfulla och lyhörda, visar tillit och stöttar varandra.

Delaktighet

- Tillsammans uppmuntrar vi till delaktighet. Vi är alltid öppna för idéer och förslag på hur vi kan bli ännu bättre.

Professionalitet

- Vi är professionella. Vi håller oss a jour med utvecklingen inom vår profession och tar ansvar för vårt eget och andras lärande.

4 Förbundets mål

Kommunernas huvudsakliga syfte med bildandet av Jämtlands gymnasieförbund är enligt ägardirektivet att aktivt verka för en hög utbildningsnivå i regionen. Målet är att kunna erbjuda en modern gymnasieskola av hög kvalitet och produktivitet.

4.1 Strategiska mål och indikatorer

De strategiska målen omfattar fyra prioriterade områden som speglar det uppdrag förbundet har enligt medlemskommunernas ägardirektiv. För varje delmål finns ett antal nyckeltal som ska bidra till att synliggöra olika perspektiv på måluppfyllelsen. Utifrån en analys av nyckeltalets utveckling över tid, kvalitetsaspekter och i förhållande till andra jämförbara huvudmän sätts ett målvärde för varje nyckeltal om att nivån antingen ska minska, bibehållas eller öka.

De strategiska målen tar sikte på medlemskommunernas mål om en gymnasieskola med hög kvalitet och produktivitet och en god ekonomisk hushållning. Nyckeltalen som visar genomströmning, övergång till högre studier och etablering redovisas därför för samtliga elever folkbokförda i kommunerna oavsett huvudman.

Måluppfyllelsen ska fastställas i slutet av kalenderåret. Målet kan bedömas vara helt eller delvis uppnått om utvecklingen är positiv i förhållande till målvärdet.

Mål	Nyckeltal	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Plan 2025–26
Jämtlands gymnasieförbund har ett varierat utbildningsutbud som tar hänsyn till ungdomarnas efterfrågan och arbetsmarknadens behov	Andel elever som studerar i förbundets skolor (%).	83,5	82,8	84,1	84,2	Bibehålla
	Andel elever i medlemskommunerna som studerar på universitet eller högskola 2 år efter högskoleförberedande examen (%).	38,0	39,6			Öka
	Andel elever i medlemskommunerna som är etablerade på arbetsmarknaden 2 år efter yrkesexamen (%).	58,5	67,0			Bibehålla
Jämtlands gymnasieförbund har en verksamhet med hög kvalitet som är kostnadseffektiv	Andel elever i medlemskommunerna som slutför gymnasieskolan inom 4 år med gymnasieexamen eller studiebevis (%).	74,9	79,0	80,7	84,2	Öka
	Medlemskommunernas sammanlagda nettokostnadsavvikelse (mnkr).	-30	-45	-31		---
Jämtlands gymnasieförbund är en attraktiv arbetsgivare	eNPS* värdet i arbetsmiljöenkäten	18	17	14	15	Bibehålla
	Genomsnittlig sjukfrånvaro (%) tom oktober.	3,69	4,75	4,62	4,18	Bibehålla
Jämtlands gymnasieförbund bidrar till en miljömässigt hållbar utveckling	Total förbrukning av fossila bränslen i förbundets verksamheter (m ³).	150	106	120		Minska

(*) Employee Net Promoter Score

4.2 Övergripande målsättningar, delmål och indikatorer för utbildningsverksamheten

I utbildningsverksamheten är fyra områden prioriterade: kunskapsutveckling och lärande, trygghet och studiero, värdegrund och betyg och bedömning. För varje område finns övergripande målsättningar vilka konkretiseras i ett eller flera delmål. För varje delmål finns ett antal nyckeltal som ska bidra till att synliggöra olika perspektiv på måluppfyllelsen. Utifrån en analys av nyckeltalets utveckling över tid och i förhållande till andra jämförbara huvudmän sätts ett målvärde för varje nyckeltal om att nivån ska bibehållas eller öka.

Måluppfyllelsen ska fastställas i slutet av kalenderåret. Delmålet kan bedömas vara helt eller delvis uppnått om utvecklingen är positiv i förhållande till målvärdet för respektive nyckeltal.

4.2.1 Området kunskapsutveckling och lärande

Övergripande målsättning

Elevernas kunskapsutveckling och lärande är kärnan i uppdraget. Alla elever ska ges likvärdiga förutsättningar att utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål oavsett bakgrund och kön. Utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Undervisningen ska bidra till att stärka elevernas tilltro till den egna förmågan och stimulera till en livslång lust att lära.

Resultatutveckling

Resultatutvecklingen inom området kunskapsutveckling och lärande visar att förbundet behöver ha ett fortsatt målinriktat arbete för att fler elever ska lämna gymnasieskolan med en examen. Andelen elever som tar examen ökar på 15 av 29 program, och den totala examensfrekvensen i förbundet ligger på 85 procent, samma nivå som förra året. Skillnaden mellan pojkar och flickor har dock ökat från fyra till sex procentenheter, till flickornas fördel. På de högskoleförberedande programmen är skillnaden ännu större, åtta procentenheter, där 89 procent av flickorna och 81 procent av pojkarna tar examen.

Andelen elever på introduktionsprogrammen som inom ett år blir behöriga för ett nationellt program fortsätter att minska. I årskull 19 var det endast 9 procent av pojkarna som började på ett introduktionsprogram som tog examen inom fyra år, medan motsvarande siffra för flickorna var 19 procent.

Inom komvux mäts resultatutvecklingen genom att beräkna andelen godkända betyg i kurser inom grundläggande vux, gymnasial vux och SFI. Medelvärdet för Jämtlands VUX ligger relativt stabilt runt 92 procent de senaste fyra åren.

Delmål, nyckeltal och plan

Delmål	Nyckeltal	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Plan 2025-26
Varje elev är förberedd för yrkesverksamhet eller för fortsatta studier	Andel elever på högskoleförberedande program med examen efter tre år (%)	75,2	73,0	72,4	73,3	Öka
	Andel elever på yrkesprogram med examen efter tre år (%)	77,2	78,2	77,2	81,3	Bibehålla
	Andel elever som övergått från IM till nationellt program efter ett år (%)	43	35	31		Öka

Varje elev i komvux får en god grund för fortsatt utbildning och stärker sin ställning i arbets- och samhällslivet	Andel fullföljda kurser med godkända betyg inom grundläggande vux (%).	88,2	90,7	99,0	90,9	Bibehålla
	Andel fullföljda kurser med godkända betyg inom gymnasial vux (%).	91,7	91,0	94,1	91,0	Bibehålla
	Andel fullföljda kurser med godkända betyg inom SFI (%).	98,1	97,9	98,9	99,3	Bibehålla

4.2.2 Området trygghet och studiero

Övergripande målsättning

Trygghet och studiero är en förutsättning för lärande. Alla elever ska känna sig trygga i förbundets skolor. Skolan ska arbeta aktivt för att motverka alla former av diskriminering och kränkande behandling. Lärmiljöerna ska stimulera till utveckling och lärande.

Resultatutveckling

Resultatutvecklingen inom området trygghet och studiero visar att förbundet som helhet ligger stabilt i nivå med riksvärdet. Det finns dock tydliga könsskillnader och variationer mellan förbundets skolor. Flickor har betydligt lägre index (- 1,0) än pojkar inom området trygghet. Skillnaden är tydlig även i riket men är större i förbundet. Även inom området "förhindra kränkningar" svarar pojkar i högre utsträckning att skolan gör tillräckligt om någon elev blir illa behandlad. Området "förhindra kränkningar" visar störst skillnader i index mellan förbundets skolor. Det behövs ett fortsatt fokus på ett aktivt förebyggande arbete mot diskriminering och kränkande behandling på alla förbundets enheter.

Delmål, nyckeltal och plan

Delmål	Nyckeltal	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Plan 2025–26
Varje elev har en utbildningsmiljö som präglas av trygghet	Elevernas upplevelse av trygghet (Index 1–10).	8,4	8,7	8,4	8,3	Bibehålla
	Elevernas uppfattning om skolans arbete med att förhindra kränkningar (Index 1–10).	7,2	5,9	6,0	5,9	Öka
Varje elev har en undervisningssituation som präglas av studiero	Elevernas upplevelse av studiero (Index 1–10).	6,3	6,3	6,5	6,6	Bibehålla

4.2.3 Området värdegrund

Övergripande målsättning

Eleverna i förbundets skolor ska genom utbildningen förberedas för ett aktivt deltagande i samhällslivet. Utbildningen ska bidra till att eleverna utvecklar förmåga att bemöta andra människor med utgångspunkt i grundläggande demokratiska värderingar och att ta etisk ställning i frågor som rör en hållbar samhällsutveckling.

Resultatutveckling

Resultatutvecklingen inom området värdegrund visar att förbundet har lägre resultat jämfört med riket inom områdena kritiskt tänkande och inflytande. Avvikelsen är stabil över tid. En

utvecklad förmåga att sovra, sortera och kritiskt granska information är en förutsättning för att kunna orientera sig i en komplex och föränderlig omvärld. Elevers möjlighet till delaktighet och inflytande i skolan har dubbla syften. Dels att främja elevernas motivation och inläring, dels att förbereda eleverna för ett aktivt deltagande i samhällslivet. Inom området bemötande följer förbundet resultatutvecklingen i riket.

Delmål, nyckeltal och plan

Delmål	Nyckeltal	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Plan 2025–26
Varje elev är förberedd för ett aktivt deltagande i samhällslivet	Elevernas uppfattning om undervisningen i källkritiskt förhållningssätt (Index 1–10).	6,4	5,4	5,5	5,4	Öka
	Elevernas uppfattning om skolans arbete med elevinflytande (Index 1–10).	5,3	4,7	4,8	4,7	Öka
I skolan möts elever och personal med grundläggande demokratiska värderingar som grund	Elevernas uppfattning om lärares bemötande av eleverna (Index 1–10).	7,3	7,4	7,4	7,3	Bibehålla
	Elevernas uppfattning om elevers bemötande av varandra och de vuxna i skolan (Index 1–10).	7,3	7,4	7,4	7,3	Bibehålla

4.2.4 Området betyg och bedömning

Övergripande målsättning

Betygssystemets syfte är att på ett rättvisande sätt synliggöra vilka kunskaper eleverna har i förhållande till utbildningens mål. Betygens främsta funktion är att de utgör grund för urval till nästa utbildningsnivå. För att betygssystemet ska ha legitimitet måste betygen vara likvärdiga oberoende av var eleven har gått i skola. Förbundet ska aktivt arbeta för att främja likvärdig betygssättning och förhindra betygsinflation.

Resultatutveckling

Resultatutvecklingen inom området betyg och bedömning visar att överensstämmelsen mellan kursbetyg och provbetyg är högre i förbundet jämfört med riket och att det i riket är vanligare att elever får ett högre kursbetyg jämfört med provbetyg.

Delmål, nyckeltal och plan

Delmål	Nyckeltal	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Plan 2025–26
Betygen speglar elevernas kunskapsnivå	Andel kursbetyg som stämmer överens med betyget på motsvarande nationellt kursprov (%).	Inga prov	62,7	71,7	74,8	Bibehålla
	Lärarnas uppfattning om skolans systematiska arbete med att främja likvärdig betygssättning (Index 1–10).	6,9	Ej mätt	6,2	Ej mätt	Öka

5 Direktionens prioriteringar

I förbundets budget för 2025 är elevplatspriserna på de olika programmen inom gymnasieskolan och den anpassade gymnasieskolan grunden i resursfördelningen. Elevplatspriserna fastställs utifrån en budgetprocess med olika resursbehov utifrån aktuella kostnadsnivåer, kommande års förväntade elevutveckling, samt behov av personal, lokaler, lärverktyg etcetera.

Rektorernas resursbehov har sammanställts och analyserats utifrån programmets måluppfyllelse, olika ekonomiska och personella nyckeltal, lokala förutsättningar, nationella jämförelser med mera. Inom den anpassade gymnasieskolan görs en motsvarande bedömning som baseras på rektors analys och behovsbedömning. Förbundets uppdrag och budget för vuxenutbildningen regleras i samverkansavtal med kommunerna efter en årlig dialog med respektive kommun.

Inför 2025 har förbundet medgivits en uppskrivning av elevplatspriserna med 2,0 procent samtidigt som pensionskostnaderna minskar kraftigt. Sammantaget innebär det att förbundet ges utrymme till förstärkningar för att öka måluppfyllelsen som beskrivs under punkt 5.3.

5.1 Strategiskt arbete

5.1.1 Utbud

Fyllnadsgraden på förbundets gymnasieutbildningar generellt är hög. För läsåret 2024/2025 märks en fortsatt ökning på de yrkessociala programmen på Wargentin medan söktrycket för yrkestekniska program på Fyrvalla och i Bräcke minskar något. Platserna i Bispgården är för första gången fyllda.

De demografiska prognoserna förutspår en kontinuerlig elevökning fram till 2026–2027. Enligt SKR:s visualiseringsverktyg ökar antalet 16–19-åringar i samtliga medlemskommuner utom Bräcke. Enligt Skolverkets regionala planeringsunderlag för Jämtlands län bör ökningen ske på yrkesprogrammen, främst fordons- och transportprogrammet och vård- och omsorgsprogrammet medan antalet elever på högskoleförberedande program bör bibehållas eller minska. En viss anpassning till planeringsunderlaget går att genomföra genom att inte utöka antalet platser på högskoleförberedande program i paritet med efterfrågan, men att utöka antalet platser på exempelvis vård- och omsorgsprogrammet hjälper inte så länge efterfrågan bland eleverna inte ökar. För vissa yrkesutbildningar utgör tillgången till APL-företag ett hinder för att utöka antalet platser.

Kommunfullmäktige i Bergs kommun har fattat beslut om att söka medlemskap i Jämtlands gymnasieförbund samt att uppdra till förbundet att överta huvudmannskapet för den kommunala vuxenutbildningen. Förbundet har tillsammans med Bergs kommun utrett frågan och förordat Berg som medlem, främst utifrån kvalitetsaspekter som följer av ett starkt huvudmannskap. Elever från Bergs kommun kan genom samverkansavtal redan idag söka och tas emot i första hand till förbundets skolor och det bedöms inte sannolikt att elevernas sökmönster kommer förändras vid ett medlemskap. Däremot behöver förbundet planera för en verksamhetsövergång för de skolenheter som idag ingår i Fjällgymnasiet och komvux. Det är ett omfattande arbete som omfattar personal och inventarier samt implementering av förbundets verksamhetssystem och rutiner.

I antagningen till förbundets skolor hösten 2024 var det 89 procent av eleverna som kom in på sitt förstahandsval. Statistiskt sett är det mer sannolikt att elever får en gymnasieexamen om de

har antagits till sitt förstahandsval jämfört med ett lägre val, men genomströmningen påverkas i lika hög grad av vilka program eleverna väljer. För elever med låga grundskolebetyg har det en positiv effekt för sannolikheten att ta examen att gå ett yrkesprogram jämfört med ett högskoleförberedande program. Skolverket konstaterar i sin lägesbedömning av skolväsendet 2023 att många elever har en vag uppfattning om vilka yrken och utbildningar det finns att välja mellan och att valen i hög utsträckning påverkas av de socioekonomiska, kulturella och könsmissiga förhållanden som finns i elevens omgivning. Förbundet behöver fortsatt arbeta aktivt med planering och dimensionering av utbildningsutbudet med fokus på ökad genomströmning och etablering, samt utveckla och stärka samverkan med studie- och yrkesvägledarna i grundskolan.

5.1.2 Effektivitet och kvalitet

Ekonomi är central för att skapa långsiktigt goda planeringsförutsättningar för verksamheten. År 2023 hade alla medlemskommuner lägre eller väsentligt lägre gymnasiekostnader än genomsnittskostnaden för jämförbara kommuner. En negativ nettokostnadsavvikelse indikerar att verksamheten är kostnadseffektiv.

Andelen elever med uppnådd gymnasieexamen i årets avgångsklasser är 85 procent vilket är på samma nivå som föregående år. Resultatet av Skolinspektionens enkät visar att index ligger under riksvärdet på åtta av tolv områden vilket är en försämring jämfört med föregående år. Förbundets rektorer har analyserat utvecklingen inom sina respektive program baserat på betygsresultat, närvaro, examensfrekvens och annan tillgänglig information och har inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet planerat olika åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen i uppdraget.

Förbundet konstaterar att andelen elever på högskoleförberedande program som registrerade sig som nybörjare på universitet eller högskola under samma år ökar i Åre men minskar i Östersund. Endast 12,1 procent av eleverna som fick en examen från ett högskoleförberedande program i Östersund 2023 började studera samma år. Det är den lägsta andelen bland alla kommunala och fristående huvudmän i länet och en bottennotering även i jämförelse med kommuner som Sundsvall, Skellefteå och Örnsköldsvik. Eleverna i Östersund uppnår grundläggande behörighet i högre utsträckning än övriga kommunala och fristående huvudmän i länet. Det kan också konstateras att andelen invånare i länet med eftergymnasial utbildning i åldersgruppen 25–64 år är förhållandevis hög, framför allt i Krokoms, Åre och Östersund. En förklaring till detta kan vara att länets ungdomar utbildar sig senare samt att det i gruppen inflyttade finns en hög andel med eftergymnasiala studier.

Förbundet har initierat ett forskningsprojekt med Mittuniversitetet som ska analysera orsakerna till att ungdomar i länet i lägre utsträckning än övriga riket går vidare till högre studier efter gymnasiet.

Andelen elever på yrkesprogram som har etablerat sig på arbetsmarknaden efter två år ökar till 64,2 procent vilket är 6,5 procentenheter högre än i riket. Det är 40 procent av förbundets elever som går ett yrkesprogram vilket är 11 procentenheter högre än i riket.

Inom vuxenutbildningen är det fortsatt ett minskat inflöde av elever till regionalt yrkesvux, vilket till viss del beror på den svaga byggkonjunkturen, men även på att arbetsmarknaden inom vissa välfärds- och serviceyrken är relativt stark vilket gör att färre söker till komvux. Räknat på ett årligt genomsnitt har antalet vuxenstuderande totalt stabiliserats efter att ha varit sjunkande under flera år vilket beror på att volymerna ökar inom grundläggande VUX och SFI. Ökningen inom SFI beror till stor del på inflödet av européer.

5.1.3 Attraktiv arbetsgivare

Kompetensförsörjningsfrågorna kommer att vara centrala för skolsektorn under det kommande decenniet. Brist på utbildad arbetskraft, inte minst inom gruppen lärare väntas bli värre under kommande år, även om de senaste prognoserna inte är lika dystra som tidigare. Att vara en attraktiv arbetsgivare är angeläget för att både kunna behålla och rekrytera personal. Förbundets strategi för kompetensförsörjning behöver hållas levande och ligga till grund för ett systematiskt och framåtsyftande arbete med att attrahera och behålla den kompetens som behövs för att hålla en hög kvalitet i våra utbildningar.

Skolverkets lägesbedömning av skolväsendet 2023 visar att det finns en tydlig koppling mellan kontinuitet i rektors ledarskap och utbildningens kvalitet. Flera av förbundets rektorer och chefer väntas gå i pension de närmaste åren och förbundet behöver därför arbeta strategiskt och systematiskt med chefsförsörjning och skapa forum för ett kontinuerligt och gemensamt lärande inom chefskollektivet.

Förbundet har för närvarande ett positivt värde på eNPS (Employee Net Promoter Score) och en förhållandevis låg sjukfrånvaro. Det bedöms som angeläget att förbundet håller fokus, både verksamhetsmässigt och ekonomiskt, på arbetsgivarfrågorna under de kommande åren. Förbundet bedöms behöva fortsätta dialogen med Sveriges lärare och skolledare, både om arbetsmiljön och nya arbetsformer, för att tillsammans skapa bästa möjliga förutsättningar för god undervisning och skolledning.

Det är också angeläget att förstärka samarbetet med grundskolan och finna gemensamma strategier för att på systemnivå tillgodose kompetensförsörjningen av utbildade lärare och rektorer. Länet som helhet ligger lågt vad gäller andelen behöriga och legitimerade lärare, och det är svårt att rekrytera erfarna rektorer, vilket sannolikt påverkar resultaten i hela skolsystemet.

5.1.4 Hållbar utveckling

Förbundet har över tid, och i enlighet med nationella styrdokument, arbetat aktivt med hållbar utveckling i undervisningen i de olika gymnasiekurserna. Sedan några år tillbaka har förbundet, i samklang med regionala miljömål, ett mål om att den fossila energiförbrukningen ska minska.

Förbundet har under flera år successivt ökat andelen förnybart bränsle (HVO) i sina fordon, vilket har lett till en betydande minskning av fossilbränsleförbrukningen. Under 2023 ökade dock förbrukningen av fossila bränslen med två procent, delvis på grund av en ökning av elever på vissa yrkestekniska program. Förbundet behöver utarbeta en plan för hur det regionala målet om att vara fossilbränslefritt till år 2030 ska uppnås.

5.2 Utbildningsverksamhet

5.2.1 Kunskapsutveckling och lärande

Andelen elever som tar examen ökar på 15 av 29 program, och den totala examensfrekvensen i förbundet ligger på 85 procent, samma nivå som förra året. Skillnaden mellan pojkar och flickor har dock ökat från fyra till sex procentenheter, till flickornas fördel. På de högskoleförberedande programmen är skillnaden ännu större, åtta procentenheter, där 89 procent av flickorna och 81 procent av pojkarna tar examen. Den största skillnaden mellan könen finns på introduktionsprogrammen. För årskull 20 finns ännu ingen statistik men i årskull 19 var det

endast 9 procent av pojkarna som började på ett introduktionsprogram som tog examen inom fyra år, medan motsvarande siffra för flickorna var 19 procent.

Enligt förbundets analyser är det bland annat bristande förkunskaper från grundskolan som gör att eleverna inte får godkända betyg i kurserna. I grundskolan har det på senare år utvecklats arbetsformer för särskilt stöd genom individuellt stöd, vilket inte är möjligt att tillgodose inom ramen för gymnasieskolans struktur. De senaste åren har skolenkäten visat att eleverna i lägre grad upplever att de får det stöd och den hjälp de behöver. Många program arbetar aktivt med att skapa ett organisatoriskt utrymme för extra stöd, till exempel genom att dubbelbemanna vissa lektioner, skapa tillfällen för stödundervisning i studiegård eller liknande, eller dela klasser och grupper. På så sätt skapas mer lärartid per elev i kurser eller arbetsområden som eleverna erfarenhetsmässigt har svårt att klara. Men det är också viktigt att det extra stödet bygger på en analys av vilka de faktiska behoven är så att stödinsatserna blir riktade.

På flera program är ett icke godkänt gymnasiearbete fortsatt en framträdande orsak till att elever inte uppnår examen. En viss förbättring har skett från 6,7 procent icke godkända betyg 2023 till 5,3 procent 2024. Gymnasiearbetet skiljer sig från övriga gymnasiekurser då det saknar en ämnesplan med tydliga betygskriterier. Det är i stället examensmålen för programmet som utgör grund för bedömningen. Många elever är ovana att arbeta självständigt och processorienterat och behöver mycket stöttning och tydliga avstämningstillfällen för att arbetet ska gå framåt. Mer handledningstid för gymnasiearbetet bör prioriteras då det är ett effektivt sätt att öka andelen elever med gymnasieexamen.

På senare år har förbundets rektorer i allt högre grad angett bristande läsförståelse som orsak till att eleverna inte klarar godkända betyg i kurserna. Bilden bekräftas av PISA-resultaten i läsförståelse bland 15-åringar som sjunker igen efter viss återhämtning 2018. Läsförståelse är ett komplext begrepp som innehåller såväl avkodning av text som meningsskapande och metakognition. Förbundet behöver utveckla samarbetet med grundskolan för att arbetet med läsförståelse i de olika skolformerna prioriteras.

På yrkesprogrammen är branschsamverkan ett viktigt bidrag i utbildningens kvalitetsutveckling, inte minst när det gäller det arbetsplatsförlagda lärandet (APL). Det handlar om att säkerställa att elever får lämpliga APL-platser och att APL-handledarna får bra förutsättningar att göra sitt jobb, till exempel genom tydliga bedömningsunderlag från skolan. Regelbundna utvärderingar av APL-platsers kvalitet har ökat möjligheten att identifiera var eleverna kan utveckla sina kunskaper bäst och säkerställt att APL-platser matchar utbildningens mål. Förbundet har noterat att elevernas matersättning under APL-perioderna har legat stilla och inte har justerats i förhållande till de senaste årens inflation. Matersättningen bör därför höjas för att kompensera för detta.

Förbundet har en stark position vad gäller gymnasial yrkesutbildning, men ligger sämre till än vissa andra delar av Sverige vad gäller antalet lärlingelever och elever med gymnasial lärlingsanställning. Samtidigt visar studier att just lärlingsutlägg ger en starkare etableringsgrad på arbetsmarknaden jämfört med APL. Under 2024 har en lärlingskoordinator anställts i förbundet som har till uppgift att kartlägga var såväl APL-platser som lärlingar är förlagda i länet och i förekommande fall förbättra spridningen av praktikplatserna i länet utifrån arbetskraftsbehovet. Målet är att öka antalet lärlingsplatser och gymnasiala lärlingsanställningar (GLA) i förbundet.

Under 2024 inrättades två lektorat i organisationen som ska bidra till att ytterligare förstärka arbetet med utveckling av undervisningen på vetenskaplig grund och utifrån beprövad erfarenhet. Förbundets strävan är att det på sikt ska finnas fler lektorer i förbundet, både som en karriärväg för lärare och som ett sätt att stärka den vetenskapliga kopplingen i undervisningen.

Andelen elever på introduktionsprogrammen som inom ett år blir behöriga för ett nationellt program fortsätter att minska. I årskull 23 hade 40 procent av eleverna som började på IMA övergått till ett nationellt program eller programinriktat val efter ett år. Orsakerna till att elever inte blir behöriga ligger ofta på individnivå och det är svårt att dra några slutsatser om undervisningens kvalitet. Förbundet konstaterar att endast var femte elev som saknar behörighet från grundskolan går ut gymnasiet med en examen efter fem år.

Inför läsåret 2024/2025 implementerades ett nytt arbetssätt för att få fler elever att läsa yrkesintroduktion. Yrkesintroduktion pekas av regeringen ut som en underutnyttjad väg till arbetslivet för elever som saknar behörighet till gymnasiet och för många elever ett utbildningsalternativ som ökar motivationen för studier med målet att så snart som möjligt komma i arbete. Detta bidrar i sin tur till att avhopp till KAA minskar och därmed risken för framtida utanförskap. Förbundet behöver fortsätta att utveckla organisation, arbetsformer och rutiner för att öka antalet elever på yrkesintroduktion. I detta ingår även att undersöka vilka yrkesutgångar som är aktuella och hur tillgången till APL-platser ska säkras. Det är också angeläget att gymnasieskolans breda uppdrag synliggörs i utbildningen.

Förbundet har även identifierat ett behov av att se över organisationen av introduktionsprogrammen i förbundet som helhet. I Östersund ligger programmet på olika skolenheter, i olika lokaler med olika rektorer. En ny organisation och nya arbetsformer kan behöva etableras för att främja ett systematiskt arbete med kvalitetsutvecklingen på introduktionsprogrammet.

Inom Jämtlands VUX var andelen godkända betyg på kurser inom grundläggande vux, gymnasial vux och SFI 92,2 procent. Det är en minskning jämfört med föregående år men resultatnivån är relativt stabil över tid och på en hög nivå jämfört med riket.

Förbundet arbetar strategiskt med utvecklingen av Jämtlands VUX. För att få en verksamhet med stabil ekonomi krävs god fyllnadsgrad i utbildningarna. Under föregående år har stort fokus därför lagts på att utveckla marknadsföringen, framför allt inom regionalt yrkesvux. De strategiska utvecklingsområdena för Jämtlands VUX kommande läsår är fortsatt utveckling av samverkan inom Lärcentrum, implementering av lärplattform och elevadministrativt system samt implementering av ämnesbetygsreformen. En ny kockutbildning inom regionalt yrkesvux planeras på Fyrvalla med kursstart i mars 2025. Samordningsvinster kan finnas med restaurang- och livsmedelsprogrammet genom samnyttjande av personal och lokaler.

Närvaron i ungdomsskolan ökar med en procentenhet för andra året i rad. Variationerna mellan olika skolor och program är stora men huvudmannen ser positivt på att närvaron totalt sett ökar i förbundet. Under en lång tid har rapporter visat på försämrad psykisk hälsa bland svenska barn och ungdomar. Samtidigt finns ett starkt samband mellan skolnärvaro, skolprestationer och psykisk hälsa. Socialstyrelsen visade exempelvis i rapporten Social rapport 2010 att låga eller ofullständiga betyg i skolan är relaterat till ogynnsam utveckling senare i livet, exempelvis ohälsa, sociala problem och kriminalitet. Det är viktigt att all skolpersonal är engagerade i arbetet med att främja närvaro, utifrån sin roll och sitt uppdrag.

5.2.2 Trygghet och studiero

Resultaten vad gäller elevernas upplevda trygghet och studiero har legat stabilt i nivå med riksvärdet de senaste åren. Det finns dock tydliga könsskillnader och variationer mellan förbundets skolor. Flickor har betydligt lägre index (- 1,0) än pojkar inom området trygghet. Skillnaden är tydlig även i riket men är större i förbundet. Även inom området "förhindra kränkningar" svarar pojkar i högre utsträckning att skolan gör tillräckligt om någon elev blir illa behandlad. Området "förhindra kränkningar" visar störst skillnader i index mellan förbundets skolor. Förbundets

rektorer behöver fortsatt arbeta aktivt för att skapa goda förutsättningar för undervisning och lärande i trygga och stimulerande miljöer.

Förbundet har tidigare gjort vissa förstärkningar för att öka tillgängligheten till elevhälsa på förbundets mindre skolenheter. I skolenkäten ökade förbundsindex något och glädjande nog är ökningen tydligast på de små skolorna. Torsta utgör dock ett undantag där index backar från 6,1 till 5,5. Under 2025 ska nya arbetsformer prövas med syfte att öka tillgängligheten till elevhälsa på förbundets mindre skolenheter.

Huvudmannen bedömer att det förebyggande elevhälsoarbetet är angeläget. Det handlar bland annat om att skapa en inkluderande lärmiljö, att främja en god social miljö och att tidigt identifiera och hantera problem som kan påverka elevers lärande och välmående. Forskningen visar dock att även undervisningssituationen har betydelse. Enligt Skolverkets rapport "Bedömning för hållbart lärande" har sättet undervisningen och bedömningarna organiseras på en avgörande inverkan på elevens välbefinnande och lärande. När bedömningar upplevs som tydliga, rättvisa och främjar en formativ syn på lärandet, minskar den upplevda stressen och ökar samtidigt elevens motivation och engagemang. Rektorer och lärare behöver diskutera hur undervisningssituationen kan förbättras för att främja ett långsiktigt lärande och minska stressen för både lärare och elever. Huvudmannen bedömer att ett sådant arbete stämmer väl överens med intentionerna i ämnesbetygsreformen och det implementeringsarbete som förbundet gör kopplat till införandet av GY-25.

Det finns tydliga könsskillnader och variationer mellan förbundets skolor när det gäller elevernas upplevda trygghet och deras uppfattning om skolans arbete med att förhindra kränkningar. Huvudmannen behöver ha fortsatt fokus på frågan och kontinuerligt analysera hur elevernas sociala situation på skolan kan förbättras. Det handlar om ett aktivt förebyggande elevhälsoarbete och ett tydligt klassrumsledarskap, men även hur undervisningen organiseras har betydelse. Att skapa samläsningsgrupper gör att lärarresurser kan nyttjas effektivare men det innebär samtidigt större elevgrupper och nya elevkonstellationer vilket kan påverka den elevsociala situationen negativt. Tjänsteplaneringsprocessen är ett arbete som ibland kan innebära att olika intressen ställs mot varandra. På vissa små program med sämre måluppfyllelse kan det vara prioriterat att skapa mer gynnsamma förutsättningar för kollegialt utvecklingsarbete, till exempel genom att prioritera kontinuitet i en viss lärargrupp.

5.2.3 Värdegrund

Ur ett samhällsekonomiskt perspektiv är hög genomströmning en viktig kvalitetsindikator men gymnasieskolan ska även förbereda eleverna för ett aktivt deltagande i samhällslivet. Värden som källkritiskt förhållningssätt, demokrati, jämställdhet och hållbar utveckling är svåråtgångade i ett kvalitetsutvecklingsarbete men är viktiga beståndsdelar i ett hållbart samhällsbyggande. Skolinspektionen har under det gångna läsåret genomfört två riktade kvalitetsgranskningar i förbundets verksamheter med fokus på källkritiskt förhållningssätt och sexualitet, samtycke och relationer. Resultatet av granskningarna visar att undervisningen kan utvecklas inom dessa områden vilket också delvis bekräftas i Skolenkäten där index för området kritiskt tänkande fortsatt ligger långt under riksmedelvärdet. Fokus i utbildningen ska vara en hög genomströmning, men huvudmannen ser samtidigt att förbundets rektorer behöver se till att undervisningen behandlar även de övergripande målen i läroplan och examensmål.

Skolenkäten visar att index inom området inflytande fortsatt ligger klart under medelvärdet för riket. Inflytandefrågorna har stor betydelse för elevernas känsla av delaktighet och trivsel och är därmed en viktig del i skolans demokratiuppdrag. En fungerande samverkan bidrar till att utveckla elevernas förmåga att ta ansvar, kommunicera, leda och lyssna på andra. Huvudmannen

bedömer att arbetet med elevinflytande fortsatt behöver förstärkas genom att samverkansformer och beslutsvägar görs mer tydliga för eleverna. Vidare att förbättringar kan göras avseende utvärdering av undervisningen, att i högre grad än idag involvera eleverna i arbetet med undervisningens planering och genomförande.

5.2.4 Bedömning och betygssättning

Huvudmannen har ett övergripande ansvar för att lärare och rektor har nödvändiga kunskaper och insikter i de föreskrifter som gäller för betygssättning. Ett sammanvägt medelvärde för alla kurser där nationella prov genomförs visar att överensstämmelsen mellan kursbetyg och provbetyg är högre i förbundet jämfört med riket och att det i riket är vanligare att elever får ett högre kursbetyg jämfört med provbetyg. Förbundet har under många år arbetat aktivt med att kvalitetssäkra betygssättningen, bland annat genom kollegialt lärande och sambedömning.

Även om kvaliteten inom området bedömning och betygssättning generellt sett är god i förbundet så finns stora skillnader mellan olika kurser, framför allt i matematikkurserna. Det är en väsentligt högre andel elever som fått ett högre kursbetyg än provbetyg i matematik 1a jämfört med matematik 1b. Förhållandet gäller även i riket men är tydligare i förbundet. Matematik 1a är obligatorisk kurs på yrkesprogram medan matematik 1b är obligatorisk på högskoleförberedande program.

Generellt är det också vanligare att kvinnor får ett högre kursbetyg än provbetyg jämfört med män. Denna skillnad är något tydligare i förbundet jämfört med riket, framför allt i matematik och svenska. Samtidigt som skillnaden i examensfrekvens mellan pojkar och flickor ökar kan det alltså konstateras att det är fler pojkar än flickor som får ett lägre kursbetyg, och fler flickor än pojkar som får ett högre kursbetyg jämfört med provbetyget i de kurser där nationella prov förekommer. Förbundet behöver analysera skillnaderna i betygssättning mellan olika kurser på en förbundsövergripande nivå och identifiera orsaker till att olika ämnen verkar ha olika bedömningspraktiker. En diskussion behövs också vad gäller skillnaderna i bedömning av kvinnor och män.

Området "information om utbildningen" (tidigare "veta vad som krävs") är det index som ökar mest i årets skolenkät jämfört med föregående år. Förbundsindex ligger helt i nivå med riket efter att de två senaste åren ha legat klart under. Den formativa bedömningen där elever löpande får återkoppling om sin kunskapsutveckling och där läraren kan anpassa sin undervisning efter elevernas behov är ett av de områden som inom skolforskningen anses ha störst påverkan på elevernas motivation och resultat. Den anses också främja ett djupare lärande eftersom den fokuserar på lärandeprocessen och inte resultatet i första hand.

Under läsåret 2023/2024 har en ny digital skolplattform implementerats. Skolplattformen ska underlätta planering, uppföljning och administration för elever, lärare och rektorer. Huvudmannen bedömer att implementeringen i allt väsentligt har gått enligt plan och att systemet underlättar lärarnas arbete och skapar tydlighet för eleverna, vilket var syftet.

I anslutning till läsårsstarten sjösatte förbundet en av de största satsningarna på kompetensutveckling på senare år. Det handlar om implementeringen av den nya gymnasiereformen, GY-25. Arbetet med att förbereda verksamheten för ämnesbetyg är omfattande och innebär nya arbetsformer och rutiner för i stort sett all pedagogisk och elevadministrativ personal inom förbundets samtliga skolformer. Implementeringsarbetet genomförs med stöd av Gothia kompetens och finansieras till övervägande del av statsbidrag.

5.3 Förbundsövergripande ekonomiska prioriteringar

Introduktionsprogrammen

Det låga elevantalet på introduktionsprogrammet i Åre och Bräcke innebär svårigheter att anpassa organisationen utifrån kompetens i olika ämnen varför en tillfällig budgetförstärkning behövs under 2025. Även satsningen på yrkesintroduktion innebär permanenta kostnadsökningar för introduktionsprogrammen.

För ändamålet avsätts cirka 2,5 mkr.

Färre samläsningsgrupper

Samläsningsgrupper skapas i tjänsteplaneringsprocessen genom att elever från olika program placeras i samma undervisningsgrupp. Motivet till att skapa samläsningsgrupper är ett effektivare nyttjande av resurser men det innebär samtidigt större elevgrupper och nya elevkonstellationer. Fler samläsningsgrupper skapar också läsningar i schemalägningsprocessen vilket kan leda till att eleverna får en längre och mer splittrad skoldag. Färre samläsningsgrupper bidrar till ökad trygghet, studiero och mer lärartid för varje elev.

För ändamålet avsätts 0,4 mkr (helår).

Grupptimmar i vissa ämnen/kurser (matematik, engelska, svenska)

På yrkesprogram krävs godkända betyg i svenska 1, engelska 5 och matematik 1a för gymnasieexamen. På de högskoleförberedande programmen krävs dessutom godkända betyg i svenska 2, svenska 3 och engelska 6. Att elever inte får en gymnasieexamen beror i hög grad på att de saknar betyg i en eller flera av dessa kurser. Att dubbelbemanna vissa lektioner, skapa tillfällen för stödundervisning eller dela klasser och grupper skapar mer lärartid per elev i kurser eller arbetsområden som eleverna erfarenhetsmässigt har svårt att klara.

För ändamålet avsätts 2,8 mkr (helår).

Gymnasiearbetet, mer handledningstid per elev

Gymnasiearbetet är ett krav för gymnasieexamen på alla nationella program i gymnasieskolan. Av de elever på högskoleförberedande program som inte fick en gymnasieexamen saknade var tredje elev ett godkänt gymnasiearbete. På de yrkesförberedande programmen saknade var fjärde elev ett godkänt gymnasiearbete, av de elever som inte fick en gymnasieexamen. Gymnasiearbetet saknar en ämnesplan med tydliga betygskriterier och skiljer sig därmed till sin karaktär från övriga gymnasiekurser. Det är i stället examensmålen för programmet som utgör grund för bedömningen. Många elever är ovana att arbeta självständigt och processororienterat och behöver mycket stöttning och tydliga avstämningstillfällen för att arbetet ska gå framåt. En ökning av tiden för handledning skapar bättre förutsättningar att klara gymnasiearbetet och därmed även gymnasieexamen.

För ändamålet avsätts 0,7 mkr (helår).

Gymnasial lärlingsutbildning

Ett arbete med att utveckla den gymnasiala lärlingsutbildningen pågår i förbundet. Under 2024 har en lärlingskoordinator anställts med uppdraget att kartlägga arbetskraftsbehovet i länet samt förbättra organisationen och arbetsformerna. Målet är att skapa fler lärlingsplatser och gymnasiala lärlingsanställningar som motsvarar arbetsmarknadens behov.

För ändamålet avsätts 0,4 mkr.

Höjd matersättning vid arbetsplatsförlagt lärande (APL)

Eleverna har rätt till fri skollunch. Elever som på grund av APL eller liknande inte kan äta på skolan hänvisas, så långt det är möjligt, till andra skolor som tillhör Jämtlands gymnasieförbund. I vissa fall är det också möjligt att sluta överenskommelser med grundskolor i förbundets ägarkommuner. I övriga fall utbetalas ersättning för skollunch med 55 kr/dag. Beloppet har inte skrivits upp på flera år och för att delvis kompensera för den kraftiga utvecklingen av mat- och lunchpriser vore det rimligt att höja ersättningen till 65 kr/dag.

För ändamålet avsätts 0,4 mkr.

Oförutsedda kostnader

När budgeten fastställts och budgetåret inletts kan oförutsedda behov uppkomma. Förbundet har för 2025 avsatt en buffert för:

- Lönebuffert – Det finns en osäkerhet kring var lönemärket hamnar för 2025. Facken inom industrin har presenterat sina krav på ökat löneutrymme och det uppgår till 4,2 procent.
- Det finns en även en osäkerhet kring eventuella omställningskostnader inom VUX till följd av lägre elevantal på vissa utbildningar.
- Behov av nya läromedel kopplat till ämnesbetygsreformen, GY-25, och en osäkerhet kring hur stora dessa kostnader kommer uppgå till under året.

6 Budget 2025

6.1 Gymnasieskola och anpassad gymnasieskola

Elevplatspriserna från 2024 till 2025 får räknas upp med i genomsnitt högst 2,0 procent. De minskade kostnaderna (minskad pensionsskuld) för det nya pensionssystemet AKAP-KR på cirka - 28 mkr finansierar i stora drag övriga kostnadsökningar som lön, hyra och övriga kostnader för 2025. Den förändringen med lägre pensionskostnader för 2025 beror på lägre inflation.

I budgeten för 2025 finns det ett utrymme för ett antal förbundsövergripande ekonomiska prioriteringar, se punkt 5.3. För helåret uppgår dessa särskilda satsningar till cirka 8 mkr, vilket stämmer överens med den tilldelningen förbundet fick vid ägarsamrådets möte i maj.

Enligt ägardirektiven kan Jämtlands gymnasieförbund kan, vid synnerliga skäl, medges att ha en årsbudget där kostnader överstiger intäkter. Undantag från balanskravet får endast ske vid enstaka år och för varje år med godkännande av respektive medlemskommuns kommunstyrelse. Synnerliga skäl innebär en mycket restriktiv tillämpning och får endast åberopas i undantagsfall. Möjligheten att hävda synnerliga skäl för att få frångå balanskravet förutsätter att verksamhetens ekonomi bedöms att snabbt komma i balans.

Medlemskommunernas totala gymnasiekostnad och övriga kostnader som inackorderingstilllägg, skolskjutsar med mera, beräknas till 571,3 mkr (555,3), vilket är en ökning med 16,0 mkr. Det förklaras av den genomsnittliga uppräkningsgraden av elevplatspriset (EPP) på 2,00 procent, där inryms särskilda satsningar på cirka 8 mkr samt kompensation för strukturellt underskott

Av tabell 1 framgår de olika posterna som ingår i respektive kommuns preliminära avräkning för 2025.

Tabell 1. Preliminär avräkning för 2025, mkr

Kostnadsposter	Bräcke	Krokom	Ragunda	Åre	Östersund	Budget 2025
Elever i egna skolor, gymn	23,0	77,7	20,8	56,4	258,7	436,5
Idrott ej betalande kommuner	-	-	-	3,0	3,0	6,0
Elever i egna skolor, AGY*	0,7	4,8	0,9	1,5	16,6	24,5
Delsumma elevplatskostnad	23,6	82,5	21,7	60,9	278,2	467,0
Elever i friskolor, gymn	3,3	12,7	3,1	6,2	43,0	68,3
Elever i andra kommuner, gymn	2,0	1,9	1,8	2,1	8,9	16,8
Elever i andra kommuner, AGY	-	-	-	-	1,7	1,7
S:a elevplatskostnad	29,0	97,1	26,6	69,2	331,8	553,7
Inackorderingsbidrag	1,0	1,6	1,0	1,8	1,4	6,7
Skolskjuts, gymn	0,0	0,0	0,0	-	0,2	0,3
Skolskjuts, AGY	1,0	1,0	1,6	0,7	2,8	7,0
Tilläggsbelopp	-	0,3	-	0,8	2,1	3,2
Antagning	0,0	0,1	0,0	0,1	0,3	0,5
S:a övriga kostnader	2,0	2,9	2,7	3,2	6,8	17,6
Summa kostnader	31,0	100,0	29,3	72,4	338,6	571,3

*AGY=Anpassad gymnasieskola

Kostnaden för medlemskommunernas elever inom förbundets skolor budgeteras till 553,7 mkr (538,6), en ökning med 15,1 mkr jämfört budget 2024. Det är främst Östersund som ökar, med 12,8 mkr och förklaras främst av med ökat antal elever.

Medlemskommunernas kostnad för elever i friskolor uppgår i budget till 68,3 mkr (66,7), vilket är 1,6 mkr högre än budget 2024. Elever i andra kommuner uppgår till samma nivå som tidigare år vilket motsvarar 16,8 mkr (16,8 mkr).

Övriga kostnader som inackorderingsbidrag, skolskjuts, tilläggsbelopp för särskilda behov, samt antagning, budgeteras till totalt 17,6 mkr (16,7), vilket är 0,9 mkr högre än budget 2024. Posten skolskjuts för anpassad gymnasieskola för Ragunda ökar med cirka 1,6 mkr och förklaras med att denna kostnad för skolskjuts tidigare har redovisats inom en annan verksamhet i kommunen.

Utöver de intäkter som genereras via medlemskommunerna erhåller förbundet intäkter från externa kommuner vars elever går i förbundets skolor. För 2025 beräknas dessa intäkter till cirka 111,1 mkr (109,5), vilket är cirka 1,6 mkr högre än budget 2024.

6.2 Vuxenutbildning och uppdragsutbildning

Intäkterna för förbundets vuxen- och uppdragsutbildningar för 2025 är budgeterade till 41,6 mkr (43,8), vilket är - 2,2 mkr lägre än budget för 2024. Räknas utökningen, avseende kokkutbildningen i Östersund, bort för år 2025 är minskningen cirka - 5,0 mkr totalt. Av de totala intäkterna ligger 16,4 mkr (13,8) på verksamheterna i Östersund, i Bräcke uppgår intäkterna till 15,6 mkr (17,6) och 9,6 mkr (12,4) i Ragunda.

Regelverket för regional planering och dimensionering av gymnasial- och vuxenutbildning kan komma att påverka ekonomin för 2025, främst för Bräcke VUX men även för Bispgården VUX. För Bräcke och Ragunda är betydelsen av vuxenutbildning stor för både ekonomin och för den totala organiseringen av verksamheten. I Östersund fortsätter trenden att yrkesutbildningarna inom bygg och anläggning är störst och står för den större delen av de budgeterade intäkterna, cirka 6 mkr (6 mkr).

Bräcke kommuns rambudget har sänkts med - 0,2 mkr för 2025 och uppgår till 3,8 mkr (4,0). Utöver ramen budgeteras intäkter från Lärcentrum i andra kommuner samt statsbidrag cirka 2,4 mkr, vilket är något lägre än föregående år.

Ragunda kommuns rambudget för vuxenutbildning är oförändrad och uppgår till 4,4 mkr för 2025. Utöver vård- och omsorgsutbildning finns industri och barnskötarutbildning i egen regi. Här finns en osäkerhet hur ekonomin kommer att utvecklas under budgetåret. Det finns medel avsatta för omställningskostnader under 2025.

Förbundet söker, i egenskap av huvudman för vuxenutbildningen i Bräcke respektive Ragunda kommun, dessa statsbidrag i samverkan med övriga kommuner i regionen. Storleken på de statsbidrag som förbundet får styrs som tidigare år i hög grad av det ekonomiska utrymme som finns för att bevilja yrkesutbildningar och andelen utförda utbildningar i regionen.

6.3 Verksamhet med extern finansiering

Förbundet har ett antal projekt som finansieras via externa medel. Det är EU-medel och medel från Skolverket som är de största finansieringskällorna. Dessa medel uppgår till ett antal miljoner kronor och många av förbundets EU-projekt är förskottsbetalningar. Ofta är dessa mellan 60–80 procent av totalt beviljade medel där flera löper över läsår och får ny budgettilldelning varje sommar. Detta innebär att det är normalt att stora summor periodiseras mellan åren för dessa projekt. Även fler av förbundets övriga externfinansierade verksamheter löper på läsår och därmed periodiseras där också medel som förskottsbetalats över till 2025.

Dessa internationella projekt är huvudsakligen via Erasmus ackreditering inom både Skola och Yrkes, där vi framgångsrikt expanderat antalet partnerskolor och partnerorganisationer kraftigt efter pandemin, och nu har fler nationella program än någonsin involverade i internationella aktiviteter, både som utgående och som mottagande av andra länders elever och lärare.

För de olika internationaliseringsprojekten budgeteras inga nya säkra intäkter förutom förbundets egen satsning på 250 tkr för 2025, vilket är oförändrat jämfört med 2024. Inom Erasmus-ackrediteringarna kommer man under året fortsatt förbruka tidigare tilldelade medel under Våren 2025, varpå en ny budgetperiod påbörjas hösten 2025. Då tilldelningen är avhängig nationella söknivåer med eventuella proportionerliga neddragningar, så kan erhållen budget variera kraftigt mellan budgetåren, och aktiviteterna justeras därefter inför varje läsår.

I gruppen för externfinansierad verksamhet ligger också en fritidsklubb för anpassad gymnasieskola (AGY), en verksamhet som finansieras av de kommuner vars elever nyttjar denna.

6.4 Kostnader för gemensamma stödfunktioner

De gemensamma stödfunktionerna delas upp i kostnader som ingår i elevplatspriset och de kostnader för stöd som inte ingår i priset. Förbundets kansli ingår i kategorin som inte ingår i priset. Kostnadsutvecklingen för kansliet har över tid varit låg. För 2025 påverkas personalkostnaderna positivt i och med att pensionskostnaderna minskar och med det PO-pålägget. En stor del av de av de oförutsedda kostnaderna (buffert) finns budgeterat (parkerat) inom förbundsOH.

För de kostnader som ingår i elevpriset ökar kostnaderna med cirka 2,2 mkr (föregående års ökning 9,3 mkr) och detta beror också på ett lägre PO-pålägg för förbundets leverantörer. Många av leverantörerna har inte gjort några prisuppräknningar för 2025. Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) uppgår till 0,0 procent för 2025 och många av våra ägare följer detta index. Privata hyresvärdar som på exempelvis Fyrvalla följer konsumentprisindex (KPI) som

uppgår till 1,6 procent i oktober 2024. Hyresökningarna är budgeterade till 1,7 mkr (5,4), inklusive justeringar för 2025.

Enligt konsortialavtalet ska hyran vid uthyrning av lokaler (och eventuell utrustning) från medlemskommunerna utgöras av kommunens självkostnad.

I övrigt har det lägre PO-pålägget för egen personal inom IT, bibliotek, elevhälsa och vaktmästeri haft en positiv påverkan på kostnadsutvecklingen.

I lokalkostnader ingår hyres-, städ- och driftskostnad, inklusive vaktmästare, samt avskrivning på fastighetsinventarier. För 2025 budgeteras totala lokalkostnader till cirka 97,1 mkr (95,7), en ökning med 1,4 mkr i jämförelse med budget för 2024. Kostnaderna fördelas med 76,8 mkr (75,1) på hyror, 8,3 mkr (8,9) på drift, 10,1 mkr (9,8) på städ och 1,8 mkr (1,9) på avskrivningar.

Måltidsservice är den andra stora posten och här avser prisökningen främst livsmedel som har påverkat kostnadsutvecklingen. Enligt Konsortialavtalet ska förbundet i första hand köpa tjänster av medlemskommunerna om resurser finns i någon av kommunerna och en stor del av elevernas lunch köps också av våra medlemskommuner, med undantag för Bräcke som har en upphandlad leverantör. För utbildning på Torsta och Wängen ligger måltidskostnaderna i respektive budget. Kostnad för skolluncher 2025 budgeteras totalt till cirka 24,4 mkr (24,0).

För 2025 budgeteras IT-verksamheten till 15,0 mkr (14,6), inklusive löneuppräknings och övrig indexuppräkningskostnad.

För bibliotek beräknas kostnaden uppgå till 5,9 mkr (6,3), vilket är - 0,4 mkr lägre än föregående år och som förklaras av en översyn och ny fördelning av licenskostnader.

6.5 Investeringar

För 2025 minskar investeringsvolymen med - 5,0 mkr till 11,6 mkr (16,6). Förändringen ligger inom alla tre områden. Investeringsramen fördelas enligt tabell 2.

Tabell 2. Investeringsram 2025, mkr

Budget investeringar 2025	mkr
IT-investeringar	8,3
Fastighetsinvesteringar	1,3
Undervisningsinventarier	2,1
<i>Undervisning fördelat enligt nedan:</i>	
RO1	0,4
RO2	0,3
RO3	1,2
RO4	0,2
Totalt	11,6

Förbundet tillämpar tre avskrivningsperioder:

- 3 år IT-investeringar
- 5 år Undervisningsinventarier
- 10 år Fastighetsinventarier.

För verksamhetsåret 2025 budgeteras avskrivningskostnad till 14,8 mkr en ökning på + 1,0 mkr jämfört med 2024, främst inom IT.

6.6 Resultatbudget

Tabell 3. Resultatbudget

Mkr	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Verksamhetens intäkter	190,2	190,5	191,4
Verksamhetens kostnader	-744,6	-765,8	-786,3
Avskrivningar	-14,8	-14,5	-14,5
Verksamhetens nettokostnader	-569,2	-589,8	-609,4
	0,0	0,0	0,0
Kommunbidrag	571,3	590,5	611,3
Verksamhetens Resultat	2,2	0,7	1,9
Finansiella intäkter	1,8	1,5	1,3
Finansiella kostnader	-4,0	-2,2	-3,2
Resultat efter finansiella poster	0,0	0,0	0,0
Extra ordinära poster	0,0	0,0	0,0
Periodens resultat	0,0	0,0	0,0

För 2025 är kommunbidraget cirka 16 mkr högre än 2024. Anledningen är bland annat att pensionskostnaderna för det nya pensionsavtalet AKAP-KR förväntas minska för 2025 med cirka - 28 mkr. Denna kostnadsminskning tillsammans med en uppskrivning på 2,0 procent finansierar löne- och övriga prisökningar, volymökningar samt särskilda satsningar och kompensation för strukturellt underskott. En förutsättning för ovan antagande är att inflationen minskar till den nivå KPA har i sina pensionsberäkningar för 2025.

6.7 Balansbudget (Mkr)

Tabell 4. Balansbudget

MKR	Budget	Plan	Plan
	2025	2026	2027
Anläggningstillgångar			
Maskiner & inventarier	36,5	35,5	36,2
Aktier	0,08	0,08	0,08
Summa anläggningstillgångar	36,6	35,6	36,3
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar	60,0	59,0	58,0
Kassa & Bank	100,0	101,6	101,5
Summa omsättningstillgångar	160,0	160,6	159,5
Summa tillgångar	196,6	196,2	195,8
Eget kapital			
Eget kapital	11,8	11,8	11,8
Periodens resultat	0,0	0,0	0,0
Summa eget kapital	11,8	11,8	11,8
Avsättningar			
Avsättningar	116,3	115,4	115,5
Summa avsättningar	116,3	115,4	115,5
Skulder			
Långfristiga skulder	0,0	0,0	0,0
Kortfristiga skulder	68,5	69,0	68,5
Summa skulder	68,5	69,0	68,5
Summa eget kapital, avsättningar, skulder	196,6	196,2	195,8

7 Intern kontrollplan 2025

Den interna kontrollplanen har utarbetats utifrån en samlad väsentlighetsanalys byggd på revisionsgranskningar och den bedömning som olika processägare i förbundet har gjort.

Tabell 5. Intern kontrollplan 2025

Målgrupp: Beslutsfattare på olika nivåer inom JGY			
VAD	VEM	NÄR	HUR
Säkerställa relevant omställning vid väsentliga elevtapp	Ekonomichef & ekonomer	2025	Vid elevprognosen i februari informera rektor om organisationsförändringar (minskat antal klasser) och att arbetet med anpassningen ska påbörjas i samband med tjänsteplaneringen med stöd från ekonomi och HR.
Förbundet har en stabil IT-miljö	Planeringschef & chef tekniker	2025	Översyn och dokumentation av förbundets IT-infrastruktur och internetförbindelse, med en uppdatering av äldre hårdvara, för att säkerställa en stabil driftsmiljö.

Jean Luc Kabisa
Direktionens ordförande

Mikael Cederberg
Förbundsdirektör